

ActieAgenda voor de Technologische Industrie in Zuid-Holland

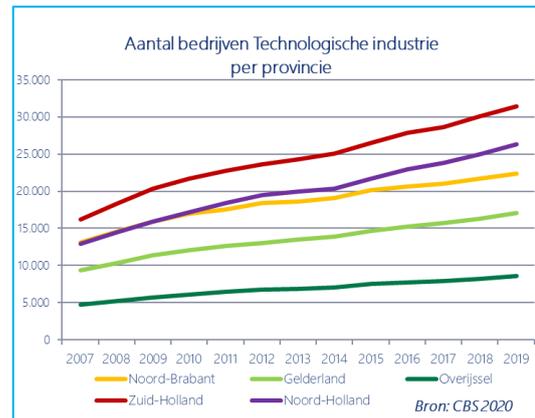
In de eerder verschenen delen van dit [Blog-book](#) hebben we het idee van een Actie-Agenda voor de Technologische Industrie in Zuid-Holland geïntroduceerd. Er is ingegaan op kritische succesfactoren voor innovatie zoals het belang van nabijheid voor innovatie. Maar kan Zuid-Holland aan deze succesfactoren voldoen? Wat zijn de sterktes en zwaktes van Zuid-Holland op dit moment?

Meer gebruik maken van sterktes

Koploper in Nederland, sterk in Europa

Het aantal bedrijven in de Technologische Industrie in Nederland is de afgelopen 15 jaar sterk gestegen. De grootste stijging deed zich voor in Zuid-Holland. In 2019 telde Zuid-Holland maar liefst 31.000 bedrijven die werkzaam zijn in de Technologische Industrie.

Volgens de [Regional Competitiveness index van de Europese Commissie](#) bezet Zuid-Holland in Europa plaats 13 van de 268 Europese regio's. In dit rapport wordt Zuid-Holland vergeleken met Noord-Brabant, Wenen, Düsseldorf, Cheshire, Praag en Groningen, regio's met een vergelijkbare omvang en structuur. Zuid-Holland doet het met name goed op de dimensies infrastructuur, opleiding en 'technology readiness'. Delft zit in de top 3 van meest innovatieve regio's in Nederland, en in de top 20 in Europa, volgens onderzoekers van de [Polytechnische Universiteit in Lausanne](#) (Zwitserland). De [Universiteit Utrecht](#) noemt in 2018 Delft en Westland de meest ondernemende regio in Nederland.

De universiteiten in Delft, Leiden en Rotterdam, maar ook de technische hogescholen en mbo's zijn op specifieke terreinen vooraanstaand. Quantum Technologie in Delft en BioScience in Leiden, bijvoorbeeld, behoren tot de absolute wereldtop. Maar liefst 54% van alle techniekstudenten in Nederlandse studeert aan een Zuid-Hollandse onderwijsinstelling.

Versplintering

Zuid-Holland kenmerkt zich verder door zijn grote diversiteit aan bedrijven, kennisinstellingen en meer dan 30 innovatieve werkplaatsen, waaronder fieldlabs en incubators zoals YES!Delft, wereldwijd in de top vijf technische incubators. De circa 110.000 werknemers in de Technologische Industrie in Zuid Holland zijn actief in sectoren als aerospace, agrofood, elektronische en optische apparatuur, ICT, machinebouw, maritiem, metaal-elektro, research en de rubber- en kunststof industrie.

De grote verscheidenheid leidt op dit moment tot versplintering en is daarmee een zwak punt in het ecosysteem. Vergeleken met andere regio's is Zuid-Holland rijk aan kleinere bedrijven. Er zijn bijvoorbeeld veel ingenieurs- en ICT-bureaus met 1 tot 5

Fieldlab of innovatiewerkplaats

- Automatisch Vervoer op de Last Mile
- Big Data Innovation Hub – Zoetermeer
- BlockLab – Rotterdam
- Digital Factory for Composites - Ypenburg, Den Haag
- Dutch Optics Centre - Delft en Enschede
- Dutch Wind Wheel
- Duurzaamheidsfabriek - Leerpark Dordrecht
- Fieldlab Do IoT – Delft
- Fieldlab Unmanned Valley Valkenburg – Katwijk
- Incubators zoals Yes!Delft, ESA-BIC, CIC, ECE, Buccaneer
- Kennisinstituten, TNO, Deltares
- Leiden Bio Science Park
- Medical Delta Living Labs
- Researchlab Automated Driving Delft
- RAMLAB - Rotterdam (RDM Rotterdam)
- Researchlab Autonomous Shipping (RAS) - TU Delft.
- RDM Rotterdam – Rotterdam
- Robovalley / Robohouse - Delft (TU Delft Campus)
- Rotterdam The Hague Innovation Airport – Rotterdam
- SCN AVATAR Virtual Lab – Noordwijk
- Smart Advanced manufacturing – Delft
- Smart Safe Resilient Mainport
- The Green Village – Delft
- Ultra Personalized Products/Services - Delft
- VP Delta - Delft

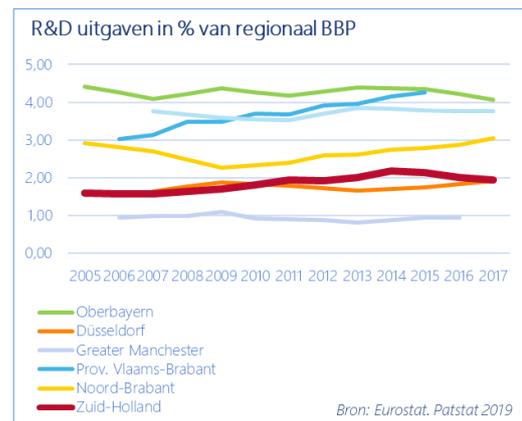
werknemers, en machinebouwers met 5 tot 50 werknemers. Tegelijk zijn er weinig grote bedrijven die het ecosysteem kunnen en willen trekken.

Innoveren is samenwerken

In de voorgaande blogs hebben we laten zien dat snelle samenwerking essentieel is voor succesvol innoveren. Maar uit interviews met meer dan twintig innovatieve bedrijven uit Zuid-Holland blijkt dat zij de weg naar de innovatiewerkplaatsen maar moeizaam kunnen vinden. Wel werkt ruim de helft samen met de TU Delft en een kwart tot een derde met TNO of de Haagse Hogeschool. Verder blijkt dat er in de toeleverketens van verschillende innovatieve ondernemingen in Zuid-Holland op dit moment weinig overlap zit. Kortom, op regionale samenwerking is nog flinke winst te behalen.

Een hele tand bijzetten

Zuid-Hollandse bedrijven investeren relatief weinig in onderzoek en ontwikkeling: 2,6% van de omzet vergeleken met het Nederlands gemiddelde van 4,0%. De variatie is groot: er zijn ook zeer innovatieve bedrijven gevestigd in Zuid-Holland. Maar zij spelen een minder grote rol in het lokale ecosysteem dan je in vergelijkbare andere (Europese) regio's ziet. Daardoor trekken zij lokale toeleveranciers minder sterk mee in de innovatie. We willen een vooraanstaande regio blijven. Covid-19 heeft onder andere laten zien hoe kwetsbaar internationale waardeketens zijn. Daarom is meer regionale samenwerking in productieketens noodzakelijk. Ook in innovatieketens zouden partijen veel meer gebruik moeten maken van de sterke kennisinfrastructuur in de regio.

Wat ziet u als de sterke en zwakke punten van het Zuid-Hollandse ecosysteem? En wat kunnen we doen dat verder te versterken? Laat het weten op in de [LinkedIn-groep](#).

Taskforce Technologische Industrie

Martin van Gogh, vicevoorzitter EBZ, CEO Batenburg
André Boer, voorzitter HI, CEO Krohne
Maarten Schippers, bestuurslid HI, CEO Airbus DS
Jan van der Wel, CEO Technolution
Arnaud de Jong, Directeur Industrie, TNO

Projectteam ActieAgenda

Anton Duisterwinkel, PL, InnovationQuarter
Linco Nieuwenhuizen, secretaris EBZ
Onno Ponfoort, hoofdonderzoeker Berenschot
Jan Jacob Vogelaar, InnovationQuarter
Peter van Arkel, Luddo Oh, Berenschot

Drie voorbeelden van innovatie in de Technologische Industrie in Zuid-Holland

[RoboHouse](#) is het Smart Industry Fieldlab waar innovatieve organisaties en ondernemers samen de mogelijkheden van intelligente robots kunnen ontdekken. Hier kun je eigen ideeën omzetten in applicaties. Samen met RoboHouse partners programmeer en test je de robot in een industriële setting. Foto: Robovalley

[Festo](#) is een wereldspeler in automatiseringstechnologie. De filosofie van Festo is dat technologie niet leidt tot productiviteitsverbetering zonder training en educatie. Daarom startte Festo het Bionic Learning Network, waarmee zij zich verbinden met universiteiten, onderzoeksinstituten, ontwikkelaars en investeerders. Foto: Festo

[Batenburg](#) werkt als technisch dienstverlener in het hart van de Smart Industry. Batenburg koppelt de vraag van klanten aan de nieuwste technieken. Bijvoorbeeld ontwikkelde Batenburg de eerste volledig autonome kassen samen met partners. Alleen het oogsten gebeurt nog handmatig, alle andere systemen in de kassen zijn geautomatiseerd, die daardoor wellicht de grootste hightechsystemen ter aarde zijn. Foto: Batenburg

